

بررسی وضعیت تغذیه‌ای (عناصر ریز مغذی) باغات مرکبات شرق مازندران

صفرعلی اسدی کنگر شاهی و مجتبی محمودی

اعضای هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی مازندران

تغذیه باغات به علت اثر مستقیم فاکتورهای تغذیه در کمیت و کیفیت میوه مرکبات از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد و هدف از برنامه‌های مدیریتی تغذیه آماده کردن وضعیتی مناسب برای رشد درختان می‌باشد بطوریکه قادر به تولید عملکرد بالا و میوه‌های با کیفیت مناسب باشند. برای اجتناب از وضعیت افراط و تفریط مانند کمبود یا سمیت عناصر و همچنین برنامه‌ریزی صحیح کوددهی باغات بررسی وضعیت حاصلخیزی خاک و همچنین تغذیه باغات از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد. بدین منظور نمونه‌های خاک و برگ از ۱۴۶ قطعه باغ مرکبات از شرق مازندران و جمع‌آوری گردید و مقدار آهن، منگنز، روی و مس قابل استفاده خاک (با عصاره‌گیر DTPA) همچنین مقدار این عناصر در برگ اندازه‌گیری شد. نتایج آزمون خاک نشان داده که تقریباً ۴۱ درصد باغات دارای آهن قابل استفاده کمتر از ۹، ۳۴ درصد منگنز کمتر از ۳، ۳۵ درصد روی کمتر از یک و ۶/۲ درصد مس کمتر از یک میلی‌گرم در کیلوگرم خاک می‌باشند. نمونه‌های برگ همین باغات تجزیه و نتایج تجزیه برگی نشان داد که ۳/۸ درصد باغات آهن کمتر از ۸۰ (منطقه کمبود)، ۱۹ درصد بین ۱۱۵ - ۸۰ و تقریباً ۷۷ درصد بیشتر از ۱۱۵ میلی‌گرم در کیلوگرم براساس وزن خشک برگ می‌باشند. ۶۱ درصد باغات منگنز کمتر از ۳۰ (منطقه کمبود)، ۱۹/۴ درصد بین ۵۰ - ۳۰ و ۱۹/۶ درصد بیشتر از ۵۰ میلی‌گرم در کیلوگرم داشتند. غلظت روی در برگ ۴/۲ درصد باغات کمتر از ۳۰ (منطقه کمبود)، ۵۳/۲ درصد بین ۴۰ - ۳۰ و ۴۳/۶ درصد بیشتر از ۴۰ میلی‌گرم در کیلوگرم بود. غلظت مس برگ ۲۱/۸ درصد باغات کمتر از ۱۵، ۷۶/۴ درصد بین ۳۰ - ۱۵ و ۱/۸ درصد بیشتر از ۳۰ میلی‌گرم در کیلوگرم می‌باشند. با توجه مطالب مذکور می‌توان اظهار داشت که کمبود منگنز و روی بیشتر از سایر عناصر در منطقه گسترش داشته و از عوامل محدودکننده تولید می‌باشند.